

**CURRENT CHALLENGES OF
HUNGARIANISM (FROM THE CHANGE
OF REGIME TO THE PRESENT DAY)****A HUNGARIZMUS AKTUÁLIS
KIHÍVÁSAI (A RENDSZERVÁLTÁSTÓL
NAPJAINKIG)**BOROSS Zsigmond Attila¹**Abstract**

Following the regime change, Hungarianism reemerged in Hungary, with several sizable organizations forming and two attempts made to seize power. These attempts were successfully prevented thanks to the diligent investigative work of national security experts, saving the lives of multiple public figures, although the general public remains largely unaware of the threat. This period is particularly associated with István Gyórkös, Albert Szabó, and György Ekrem Kemál, while in the new millennium, in the absence of charismatic leadership, only smaller Hungarianist organizations continue to operate, with Diána Bácsfi being the only widely recognized name among the public. The flexible application of Hungarianist ideology –overt or covert – can still be observed during periods of societal crisis. Rival intelligence services sought to exploit these groups to disrupt social stability. A crucial objective for national security and law enforcement agencies is to strengthen societal security awareness, enabling the timely recognition of potential threats.

Keywords

Hungarism, Violence, Attempts to seize power, Counter-extremism, Societal security, Security awareness

Absztrakt

A rendszerváltást követően újjáéledt a hungarizmus Magyarországon. Több jelentős létszámú szervezet alakult, és két alkalommal megkísérelték átvenni a hatalmat is. A nemzetbiztonsági szakemberek sikeres felderítómunkája révén sikerült mindezt megakadályozni. Több közszereplő ennek köszönheti az életét, ugyanis kivégzésüket tervezték. Ezek veszélyességével a közvélemény nincs tisztában. Gyórkös István, Szabó Albert és Ekrem Kemál György neve fémjelzi ezt az időszakot. Az új évezredben – karizmatikus vezető hiányában – csak kisebb létszámú hungarista szervezetek működnek. A közvélemény számára szinte csak Bácsfi Diána neve mond valamit. A hungarista ideológia – nyílt vagy leplezett – rugalmas felhasználásával, alkalmazásával találkozhatunk válságjelenségek idején. Ellenérdekeltek titkosszolgálatok fel akarták használni ezeket a szervezeteket a társadalmi béke megbontására. A nemzetbiztonsági, rendvédelmi szervek, célja kell, hogy legyen – a veszély időben történő felismerése végett – a társadalom biztonsgátudatosságának erősítése.

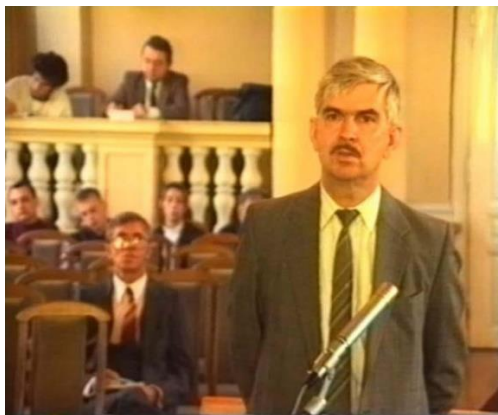
Kulcsszavak

hungarizmus, erőszak, hatalomátvételi törekvések, extrémizmus-elhárítás, társadalombiztonság, biztonsgátudatosság

¹ attila.zsigmond.boross@vih.gov.hu | ORCID: 0000-0001-7941-9194 | Senior Government Counsellor, Defence Administration Office | hivatali főtanácsos, Védelmi Igazgatási Hivatal

BEVEZETÉS

Az előző rész a hungarizmus kialakulását, eszméjét és hatalomra jutását mutatta be. Láthattuk, hogy Szálasiék halála után itthon szinte eltűnt, viszont az emigrációban a felszínen áramlott a nemzetiszocializmus magyar gyakorlata. A rendszerváltás idején megvalósuló politikai pluralizmus tulajdonképpen zöld utat adott a demokrácia felszámolásában érdekelt erők újjáélesztésének is. A múlt és „jelen” közötti kapcsolatot – az első hungarista puccskísérletnél exponálódott – Bosnyák Imre jelenítette meg legkézzelfoghatóbban. A rendszerváltást követő évtized átmenetiségét az előzőekben már bemutatott Györkös István kiteljesedése, valamint további – nemegyszer önjelölt – hungarista vezetők színrelépése jellemezte.

1. ábra: Györkös István (Forrás: <https://magyarnarancs.hu/riport/s-bajtars-101675>)

A cselekvéskényszer új, valós program nélküli, egyre jelentéktelenebb szervezetek „pillanatnyi” feltűnését hozza magával. A közvélemény alig érzékelte, hogy mindeközben két hatalomátvételi kísérlet és egy rendőrgyilkosság is köthető a hazai hungarista erőkhöz.

A publikációban felhasznált forrásmunkák között a tudományos háttérű művek szerepelnek a felhasznált irodalom listájában, míg az idézett propagandaanyagoknak helyet adó kiadványok megjelölése pusztán zárójelben szerepel.

GYÖRKÖS ISTVÁN HATALOMÁTVÉTELI TÖREKVÉSE – 1992

Miként korábbi tanulmányomban már szerepelt [1], „a Gottfried Küssel nevéhez kapcsolódó osztrák neonáci puccskísérlet felderítése során a külföldi hatóságok azonosították a magyar nemzetiszocialista vezető személyét és militáns szerepvállalását, így a magyar társszervekhez fordultak. Mivel Györkös már látókörbe került az előző években, kizárólag az ellenőrzését kellett szorosabbra vonni. A nehezen kiismerhető, ötletszerűségei által vezetett hungarista vezető kontrollja a nemzetbiztonsági szakma tapasztaltabb munkatársainak bevonását igényelte. [2]

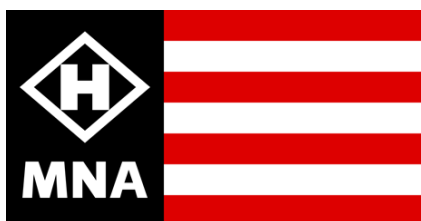
Györkös tényleges veszélyességét tükrözte, hogy a Nemzetbiztonsági Hivatal és a Katonai Biztonsági Hivatal együttes feljelentésére az Országos Rendőr-főkapitányság 1992 januárjában nyomozást rendelt el a régi Büntető Törvénykönyv egy új törvényi tényállása [3] alapján, „az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása” alapos gyanúja miatt Györ-

kös István és hat társa ellen. Györkös lakásán házkutatást tartottak, ahol egy szovjet gyártmányú karabélyt, 500 lőszer, katonai felszerelést és jelentős mennyiségű nemzetiszocialista, hungarista propagandaanyagot foglaltak le. [1] [4] [5] [6] [7]

A vizsgálatot segítette az I. rendű vádlott vallomása, nyílt politikai véleményvallása, miszerint: „Mindig nemzetiszocialista gondolkodású voltam. Hittem és hiszek a nemzetiszocializmus nemzetfelemelő erejében. Vártam a rendszerváltást, úgy gondolva, hogy a demokratikus változások következtében szabadon, legálisan lehetőségem nyílik arra, hogy ezért az eszméért valamit tehessek. Célomat legálisan, becsületesen akartam megvalósítani, de erre a rendszerváltás utáni események nem adtak lehetőséget. Azok a diszkriminatív alkotmánycikkelyek, amelyek oly jellemzőek a sztálini típusú alkotmányokra, nem változtak, továbbra sem nyílt lehetőség a legális munkára. Sok tépelődés után, mert fel tudtam mérni annak a lépésnek a következményét, amit meg akartam tenni, elhatároztam, hogy tőlem telhetően elkövetek mindent annak érdekében, hogy a nemzetiszocialista gondolat legális lehetőséget kapjon a létezésére. Tudtam és vallom, hogy ez csak törvényes keretek között, a demokrácia játékszabályainak betartásával lehetséges, ezért ennek a küzdelemnek az alapfeltételévé a felvilágosító propagandamunkát tettem.” [1] [8]

Fontosnak tartottam, és ma is fontosnak tartom kiemelni, hogy „a vizsgálat lefolytatása során megváltozott a bűncselekmény minősítése. A nehezen bizonyítható államellenes bűncselekménnyel szemben a kisebb társadalmi veszélyességű, közösség elleni izgatás büntett [9] elkövetésének alapos gyanúja erősödött meg, ezért az őrizetbe vétel után három nappal már szabadlábra is helyezték a gyanúsítottakat. A nyomozás megállapította, hogy Györkös három fiával, egy unokaöccsével, valamint a család két barátjával illegálisan alapította meg a Magyar Nemzetiszocialista Akciócsoportokat. Tevékenységük profilját (a bíróság értelmezése és indoklása szerint) az Amerikai Egyesült Államokban, az NSDAP/AO (a lincolni székhelyű szervezet neve: Nemzetiszocialista Német Munkáspárt/Külföldi Újjáépítési Tagozata) által előállított kiadványok, röplapok terjesztése, plakátok kiragasztása jelentette. Ítéletében a Győri Városi Bíróság Györkös István elsőrendű vádlottat bűnösnek találta lőfegyverrel és lőszerrel való visszaélés, valamint közösség elleni izgatás vádpontokban, ezért egy év börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását ötévi próbaidőre felfüggesztette. A többi vádlott ennél is enyhébb büntetést kapott.” [1]

Mindezeket követően alapította meg Györkös a Magyar Nemzeti Arcvonalat, a következő negyed évszázad legjelentősebb militáns hungarista szervezetét.

2.ábra: a Magyar Nemzeti Arcvonal jelképe

MAGYAR NÉPJÓLÉTI SZÖVETSÉG

Mintegy, a közvélemény felrázása céljából lépett a politikai küzdőtér emelvényére 1993-ban Szabó Albert. Az addig felszín alatt működő, tevékenykedő nemzetiszocialista szervezetek ekkor vállaltak először hangos, demonstratív közszereplést. Szabó Albert a

nyolcvanas évek közepén hagyta el hazánkat, és Ausztráliában telepedett le. Évek során egyre erősebb kapcsolatot alakított ki az ottani politizáló magyarsággal, köztük főként a hungarizmust valló, korosodó nyilas aktivistákkal. Részt vett a politikai, vallási témájú rendezvényeken. Hallgatóból fokozatosan szervező lett. 1993 elején tért haza, de politikai ellenfelei (elsősorban Csurka István és a MIÉP), volt ideiglenes szövetségesei (MNA) szinte egyből támadták, provokátort gyanítva személyében. A heves bírálatok mögött húzódik az a tény, hogy Szabó igyekezett elhallgatni életének azon szakaszát, amelyet Ausztrália után és a hazaérkezés előtt Izraelben töltött el... Ellenfelei szerint fellépése, képviselt nézetei alapján jelentős jogi szankciókat érdemelt volna, amelyek elmaradása miatt a hatalom és a „provokátor” közötti kapcsolatot látták bizonyítva.

Tény, hogy direkt szerepvállalása, mind külsőségeiben, mind megfogalmazott elveiben, céljaiban, bátrabban azonosult a hungarista elődökkel, mint riválisai. Közérthető, programja leegyszerűsített, ellenségképe világos volt, mindezek hatására szimpatikus lett a „nacionalista” fiatalság számára. Győrköstől eltérően, programjának kiindulópontja nem egy összetett idea, hanem a nemzet volt. Az összes gondolatot e fogalom és a megvalósítandó célok köré szervezte.

1993-ban megalakította a már nevében is figyelemfelkeltő Világnemzeti Népuralmista Pártot. Aktivistái és maga Szabó is a harmincas évek militarista hangulatát tükröző ruházatát öltötték fel: sötét (általában) szürke ing, fekete nyakkendő, fekete nadrág, esetleg „antant-szíj”. Szimbólumként megjelent az un. sumér csillag, amely Árpád-sávok közepén kapott helyet. Az új, összetett jelkép egyben zászlóvá és karszalag-motívummá is vált. A demonstrációk során az egyenruhás aktivisták lobogókkal, politikai témájú tablókkal vonultak fel. Jellemzően egyközpontú, Szabó Albert által képviselt szervezet volt. A nyilas elődök feltétlen elismerése, a jelképek és a program nyílt felvállalása 1994-ben a párt feloszlásához vezetett.

3.ábra: Szabó Albert (karján a Világnemzeti Népuralmista Párt, zászlóján a Magyar Népjóléti Szövetség jelképe) (Forrás: <http://plajbasz.blogspot.com/p/magyar-naci-kronologia.html>)

Az év tavaszán Szabó is részt vett a Magyarországi Hungarista Mozgalom megalakításában. Ezután új szervezetet is létrehozott, Magyar Népjóléti Szövetség (MNSZ) néven, amellyel a célja a még közérthetőbb, a lakosság számára elfogadhatóbb gondolatok megfo-

galmazása volt. E szellemben alkottak új jelképet, melyen piros alapon, fehér körben ábrázolt, fekete fogaskerék található. A választott szimbólummal Szabó és az MNSZ kifejezte a korábban is kimutatott vonzódását a hungarizmuson túl általában a nemzetiszocialista ideológia, szervezetek irányába. A fogaskerék közérthetősége, valamint a forgalmas közlekedési pontokon megtartott „lakossági fórumok” a mindennapos kapcsolat, a kontaktus kiszélesítését szorgalmazták.

Bár e szervezet is eszmeiségének kizárólagosságát hangoztatta, a sorozatos jogi sűrűdások, esetleges taktikázás miatt, demonstratív jogkövető magatartás volt megfigyelhető részükről. Ideológiájában a hungarizmuson kívül, illetve arra épülve a nemzetiszocializmus aktualizált módozata, az ún. szociálnacionalizmus szerepelt. Témájuk fontos részét képezte az őstörténet-kutatásokon, okkult tudományokon alapuló Magyar Hit képviselője, népszerűsítése. A magyarázatok során elsődlegesen itt kaptak teret a rasszista, antiszemita nézetek. Mindenesetre elmondható, hogy az 1990-es évek közepén Szabó és szervezete, az MNSZ rendelkezett a legkiterjedtebb, legszervezettebb országos bázissal és támogatói körrel hungarista vonalon. Látványos visszaszorulását kompromittálódása, illetve a többször már kiállításba helyezett jogi szankciók érvényesítése eredményezte.

SZABÓ ALBERT PERE

Az 1993-ban hazatért Szabó Albert politikai szereplését a kezdetektől fogva nagy érdeklődéssel figyelte a közvélemény, ugyanis minden megnyilvánulása magában hordozta a jogi szankcionálás lehetőségét. Az általa létrehozott Világnemzeti Népuralmista Párt valószínűleg a külföldről érkező támogatások érdekében igyekezett mindig reflektorfényben sütkérezni. A megtartott sajtótájékoztatók és „történelmi előadások” azonban számos ponton felvetették a jogsértés megvalósítását.

A közösség elleni izgatás (régi Btk. 269. §), valamint az önkényuralmi jelkép használatának (régi Btk. 269/B. §) megvalósítása fogalmazódott meg cselekményei kapcsán, azonban az eljárás során a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága másodfokon a vádlottat felmentette. [10] Figyelmet érdemel, hogy a védelem leginkább az Alkotmánybíróság nagyfokú önállóságáról tanúskodó, liberális jogértelmezésére építhetett. Így fordulhatott elő, hogy tulajdonképpen az ideológiai/politikai ellenfélre támaszkodva kerülhetett ki győztesen az eljárás alól a hungarista párt vezetője.

Mint az elsőfokú bíróság is kifejtette, valamely nemzetiségre, vagy fajra tett lealacsonyító kifejezések akkor büntethetők csak, ha gyűlöletre uszításban jelentkeznek. Az Alkotmánybíróság időközben hatályon kívül helyezte a Btk. 269. § (2.) bekezdését: „*Aki nagy nyilvánosság előtt a magyar nemzetet, valamely nemzetiséget, népet, felekezetet vagy fajt sértő vagy lealacsonyító kifejezést használ, vagy más ilyen cselekményt követ el, vétség miatt /.../ büntetendő.*”

Az elsőfokú bíróság állásfoglalását minden valószínűség szerint az Alkotmánybíróság ez ügyben megfogalmazott, véleménynyilvánítás kérdésében alkotott álláspontja határozta meg: „*E szabadság az olyan gondolatokat, információkat, elveket és nézeteket is megilleti, amelyek sértőek, meghökkentőek, vagy aggodalmat keltenek.*” [11]

Az akkor hatályos Btk. a közösség elleni izgatást a köznyugalom elleni bűncselekmények között helyezte el. A 269 § (1.) bekezdés értelmében:

„*Aki nagy nyilvánosság előtt*

a) a magyar nemzet vagy valamely nemzetiség,

b) *valamely nép, felekezet vagy faj, továbbá a lakosság egyes csoportjai ellen gyűlöltre uszít, büntettet követ el.*”

Tehát, a bűncselekmény gyanúját felvető magatartás elkövetésének időpontjában a tényállás szerint az uszítás, mint veszélyeztetés-kérdés fennállásának bizonyítása volt a döntő. Az uszításnak azonban nagyobb nyilvánosság előtt kell megtörténnie, amit a népes hallgatóság, illetve a jelenlévő újságírók biztosítottak. A bíróság a gyűlöltre uszítás értelmezésénél továbbra is az Alkotmánybíróság véleményében kifejtetteket [12] vette figyelembe. Mivel Szabó Albert a „történelmi előadásai” során a zsidóságot „pusztán” negatív jelzőkkel illette, de kárt okozó tevékenységre, aktív gyűlöltre nem hívott fel, illetve mivel a Btk. 269. § (2.) bekezdését ekkorra hatályon kívül helyezték, e vádakát ejtették.

Az eljárás során az önkényuralmi jelképek használata (régii Btk. 269/B. §) is megfogalmazódott. E jelképeket a védelem szerint pusztán a „történelmi előadás” szemléltető-eszközeként használták fel, így azok önálló szerepét megkérdőjelezték. Az ominózus nyilaskereszt fénymásolt kiadványon jelent meg, így fekete színével különbözött az eredeti, zöld ábrázolástól. Ráadásul az ábra Szalasi Ferenc 1944. október 15-i hadparancsán szerepelt, így az ezt tartalmazó Út és Cél című lap, közszemlére kitett oldalát már történelmi dokumentumként értelmezték.

A felmentő ítélet 1996. október 30-án emelkedett jogerőre. A sors játéka, hogy Szabó ellen az 1996. október 23-i közszereplése miatt Csurka István, a MIÉP elnöke eljárást indítványozott, mivel a Btk. 269. paragrafusában megfogalmazott tényállást ezúttal is megvalósítottak vélte. A lefolytatott tárgyaláson Szabó Albertet egy év szabadságvesztésre ítélték, melyet három évre felfüggesztettek.

EKREM KEMÁL GYÖRGY PUCSKÍSÉRLETE 1997-BEN

Az extrémizmus – terrorizmus összefüggéseit vizsgálva sikerült korábban kimutatnom, hogy a „rendszer váltást követően kialakuló magyarországi politikai extrémizmust kétarcúság jellemezte. A társadalom irányába a kezdeti időben – idealisztikusan – propagandával közelítettek, amely azonban hatástalan maradt, ezért céljaik elérését fegyverszerzés és erőszakos akciók végrehajtására révén tervezték. Györkös mellett Ekrem Kemál György is ezt a vonalat képviselte.

4. ábra: Ekrem Kemál György

(Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Ekrem-Kem%C3%A1l_Gy%C3%B6rgy)

Az 1990-es évek közepétől egyre gyakrabban követtek el robbantásos cselekményeket az országban. Ezeket nem lehet általánosan terrorcselekményként értelmezni, ugyanis az érintettek rendszerint a bűnözői csoportok konfrontálódó tagjai közül kerültek ki. A média által részletesen megjelenített figyelmeztetések és leszámolások mindennaposá váltak, megemelve ezzel a társadalom ingerküszöbét. A Magyar Szocialista Párt és a Szabad Demokraták Szövetsége két-két pártirodája ellen elkövetett csőbombás merényletek így mérsékelt visszhangot keltettek.

- 1997. február 9-én a XIV. kerület Rákosfalva park 1-5. szám alatt lévő szolgáltatóház bejáratánál csőbomba robbant, minek következtében megrongálódott az épületben lévő MSZP-iroda bejárata.
- 1997. március 10-én a tűzszerészeknek sikerült a beállított időpont előtt két perccel hatástalanítani a csőbombát az SZDSZ XVI. kerület Köztársaság utca 6-8. szám alatti irodájának ablakában.
- 1997. április 21-én házilag készített, kisebb erejű pokolgép robbant Újpesten, az MSZP irodájának bejáratánál.
- 1997. június 15-én a tűzszerészek hatástalanítani tudták azt a csőbombát, amelyet az SZDSZ XV. kerületi irodájánál helyeztek el. [13]

A modus operandi, valamint az üzenetként a helyszínen közzétett jelképek egy félreértelmezett nemzeti radikalizmust követő személyi körre utaltak. A Nemzetbiztonsági Hivatal és a Rendőrség mintegy kétéves felderítését, nyomozását követően a Rendőrség az Országos Baleseti Intézet kórboncnokát gyanúsította meg a cselekmények elkövetésével. J. Géza egy orvos ismerősétől vegyszereket akart beszerezni a robbanószerkezetekhez. (Figyelmet érdemel, hogy már ebben az időben az Országos Baleseti Intézetben – J. Géza közelében – dolgozott az a Bartha Tibor főorvos, aki a Securitate ügynökéként az 1980-as években benősült a Tőkés családba, csak azért, hogy – Stelian fedőnéven – jelenthessen Tőkés Lászlóról. Vajon milyen célból települt át Magyarországra?) Ugyancsak fontos momentumnak számított, hogy regisztrált kapcsolatban állt a hazai extrémizmus egyik meghatározó alakjával, Ekrem Kemál Györggyel is. [14] A házkutatás során egy élesítés nélküli csőbombát, öt félkész pokolgépet, egy géppisztolyt lőszerrel, valamint egy „Terrorizmus” című, illetve egyéb robbantási szakkönyveket talált a rendőrség J. Géza lakásán, illetve munkahelyén. Rejtekhelyként az egyik hullakamra szolgált. [15] A bizonyítás során igazságügyi szakértők ellentmondó szakvéleményt adtak a felhasznált és a gyanúsítottnál fellelt csőbombák azonos eredetének lehetősége kapcsán, így az ítélet kizárólag azok birtoklását szankcionálta – a nehezebben bizonyítható – terrorcselekmény elkövetése helyett.

A csőbombás támadássorozat értelmezéséhez elengedhetetlen a motivációs háttér vizsgálata. Azokban a napokban Ekrem Kemál György és „testőre”, Rácz János ellen intézkedéseket készített elő a Rendőrség (ismét csak a Nemzetbiztonsági Hivatal információi alapján). Bár a sajtó [15] magányos elkövetőről tudósított a csőbombás akciók vonatkozásában, az egy időben zajló események és a kimutatható személyes kapcsolatok alapján az egymástól függetlenül tált események logikai lánc – valamint egy többszereplős csoport tevékenysége – rajzolódik ki. [16] A J. Géza barátjának számító és Ekrem szűk környezetében feltűnő, személyvédelmi felelősként fellépő Rácz Jánost ugyanis betörés közben tetten érte a rendőrség, aki azonban fegyverhasználat segítségével elmenekült a helyszínről és lakása felé vette az irányt. Hazafelé tartva szembesült azzal, hogy – iratait elhagyta és – a

Kálvin tér környéki otthona körül jelentős rendőri erőket vontak össze, ezért a nyílt utcán fejbe lőtte magát. A lakásán tartott házkutatás során a Központi Büntető Igazgatóság munkatársai hungarista kiadványok mellett fegyvereket találtak. [15]

Későbbi vádirat szerint tehát, amikor megkezdődött a csőbombás merényletsorozat, akkor Ekrem Kemál György az alkotmányos rend megdöntését készítette elő szűk körben.” [13] A félig török származású Ekrem Kemál György (1946-2009) életét alapvetően befolyásolta, hogy édesapját, az '56-os Széna téri hőst, Ekrem Kemált 1957-ben kivégezték, így számára az állam mindenkori ellenségévé vált.

Ekremet 1994-ben – Györkös István és Szabó Albert társaságában – a Magyarországi Hungarista Mozgalom (HM) társelnökének nevezték ki. A lakásán titkosszolgálati eszközökkel rögzített beszélgetések, továbbá az elsőrendű vádlott levelei, felhívásai, sajtónyilatkozatai, illetve a tanúvallomások bizonyítják, hogy a HM passzivitásával szembe-sülve, bizonyítási kényszerétől hajtva 1996-ban létrehozta a „Kommunizmus Üldözötteinek Szövetségét (KÜSZ), melynek célja az alkotmányos rend erőszakos, fegyveres megdöntése volt. [17] Még az elsőfokú ítélet szerint sem merült fel soha a vádlottban, hogy eszmerend-szerét a demokrácia keretei között valósítsa meg. A meghatározó nemzetiszocialisták szem-besültek ugyanis azzal, hogy céljaikat csak részben tudják elérni, ezért az erőszak alkalmazása, mint reális eszköz volt jelen képzetükben. Ezt azonban már nem propagálták.” [13] A várt politikai eredmények elmaradása 1997-re erőszakos eszközök alkalmazására ösztökélte a minimális számú követővel bíró „vezetőt”.

Illuzórikus elképzeléseire jellemző, hogy azt tervezte, követőivel ráépül az akkor zajló METÉSZ (Mezőgazdasági Termelők Érdekvédelmi Szövetsége) tüntetésekre. Mivel a gazdálkodók nehézgépekkel vonultak fel, Ekrem folyamatosan kampányolt közöttük Bu-dapest blokád alá vétele érdekében. Tervei szerint elfoglalták volna a rádiót, és felkérték volna Göncz Árpád akkori köztársasági elnököt, hogy vezesse a felkelőket a Horn-kormány megdöntésére. A KÜSZ ezt követően hajtotta volna végre a rendőrség és a hadsereg lefegy-verzését, a határok lezárását és a numerus clausushoz hasonló törvények megalkotását.

Ekrem nem tervezte békésnek a folyamatot – az apja kivégzése iránti bosszúvágytól és személyes ellenszenvétől fűtve – több személy likvidálását is célul tűzte ki. A „halállis-tára” így került Berecz János (MSZMP), Horn Gyula (MSZP) és Pető Iván (SZDSZ) poli-tikusok mellé Vitray Tamás sportriporter is. [17]

Tanulásként az olvasók figyelmébe ajánlottam és ajánlom ma is, hogy a „konkrét előkészületek miatt 1997 tavaszán eljárás alá vont Ekrem-Kemál György volt az egyetlen, akit a rendszerváltás után alkotmányos rend elleni fegyveres szervezkedés kísérlete miatt – 2001-ben – öt év próbaidőre felfüggesztett kétéves szabadságvesztésre ítélték (amelyet egy évre mérsékelte a Legfelsőbb Bíróság). „Magyarország erős ország, amely megengedheti és meg is kell engednie magának, hogy Ekrem Kemál Györggyel szemben ne a megtorlás, hanem a figyelmeztetés, a megelőzés eszközeit alkalmazza” – az ítélet szerint.” [13] [18]

Figyelmet érdemel, miszerint az államellenes cselekmény elkövetőjével szemben megfogalmazott – elnéző – szemléletű ítéletében a bíróság olyan szempontokat vett figye-lembe, minthogy, Ekrem apja 1956-os mártír volt, valamint, hogy csak szűk körben terve-zette a hatalomátvételt. [19] Az enyhe bírósági ítéletek hatására a társadalomban nem tuda-tosult, hogy a rendszerváltást követően is két alkalommal készítettek elő hatalomátvételt a hungaristák, amelyhez fegyvereket halmoztak fel, és az életellenes erőszakcselekményektől sem riadtak volna vissza.

KISCSOPORTOS FOGLALKOZÁSOK

A 2004-2005-ben aktív Magyar Jövő Csoport Bácsfi Diána vezetésével jött létre. Külsőségeiben, témájában a Szabó Albert-féle vonalat követte. Közterületi fórumaik mellett Churchill városligeti szobrának vörös festékkel történő leöntése és a Budakeszi úton kihe-lyezett Ságvári emléktábla megrongálása fűződik a nevékhöz. A közvélemény éles reakci-ója kiváltotta a nemzetiszocialista irányzat más szervezeteinek gyanakvását, akik Bácsfiban – Szabó követőjeként – szintén provokátort láttak. A magyar őstörténettől az ezotéria vilá-gáig elkalandozó, mintegy tíz nyelven beszélő Bácsfi a Kard-Kereszt-Korona Szövetség által a tradicionalitással is kapcsolatba került. A Szálasit is magába foglaló vezérkultusz közös platformot teremtett az ultrajobboldali szervezet, valamint a nemzetiszocialista Bácsfi között.

5.ábra: Bácsfi Diána, a Magyar Jövő Csoport vezetője
(Forrás: <https://24.hu/poszt-itt/2012/02/13/naci-az-mtv-ben/>)

Nemzeti Őrsereg 2007-ben alakult. Tevékenységének elkülönült profilja nehezen értelmezhető. A Magyar Gárdával szoros szövetségben álló szervezet zöldinges tagjai kar-szalagjaikkal a leventemozgalom és a nyilas pártszolgálatos közötti átmenetet testesítették meg. A főként Észak-Kelet-Magyarországon aktív szervezet (alapvetően Szabolcs-Szat-már-Bereg megyében) legjelentősebb sajtónyilvánosságra a 2008-as szlovákiai (Királyhel-mec) demonstrációval tett szert, amikor is a helyi hatóság őrizetbe vette és később kiutasí-totta 28 egyenruhás tagjukat.

6.ábra: Nemzeti Őrsereg (Forrás: <https://kuruc.info/r/6/56792>)

A Pax Hungarica Mozgalom (2008 – 2017) szintén felvállalta a hungarizmust külsőségeiben, Domokos Endre János, Németberta Péter és Lantos János vezetésével. Jelenlétük a nemzetiszocialista szervezésű rendezvényeken (pl. Becsület napja) általános volt, viszont az ő fellépésük sem tudta dinamizálni a hazai – egyre inkább szűkülő – hungarista bázist.

7.ábra: Pax Hungarica Mozgalom (Forrás: <http://www.katolikus-honlap.hu/0904/magyar.htm>)

Külsőségeiben kevésbé, viszont céljait tekintve jelen volt a hungarizmus még a 2006-os Kossuth téri demonstrációsorozaton is. A Forradalmi Nemzeti Bizottmány több radikális és extrém vezető aktivistát is közös platform alá szervezett. Így küzdött együtt Toroczka Lászlóval például Ekrem Kemál György is, akinek azonban érdemi szerep ekkor már jutott.

A másik legjelentősebb Kossuth téri szervezet, a Magyar Nemzeti Bizottság 2006 vezető szervezői, ideológusai között megtaláljuk Halász Józsefet, a Pajzs Szövetség vezetőjét. (A szervezet megnevezése megegyezik a japán tradicionális egy meghatározó alakja, fanatikus mártírja, Misima Jukio szervezetének nevével.) A Pajzs Szövetség 2006. október 15-én – a nyilas hatalomátvétel évfordulóján – deklarálta politikai programját, amely a Szálasi által létrehozott Nemzet Akaratának Pártja (NAP) korporációs állam-és társadalomszervezési téziseit képviselte.

8.ábra: A Pajzs Szövetség jelképe

A hazai nemzetiszocialista ideológia és szervezetrendszer kiépültségét tükrözi, hogy szubkulturális szintig hatott a kisugárzása. Ennek egyik fontos intézménye volt a Gede

Testvérek Bt., amely propagandaanyagok kiadásával foglalkozik 1994 óta. A hungarista emigráció egyik legjelentősebb bázisán, Ausztráliában élő Gede Tibor és a magyar fővárosban az üzletet működtető Gede Sándor könyvkiadásra szakosodott. A „hiánypótló” ideológiai kiadványok mellett a könyvesbolt által biztosított találkozási lehetőség is növelte népszerűségüket a mozgalomban.

Tompó László irodalomtörténészként vette át Tudós-Takács János (teológus, filozófus) szellemi örökségét a hazai nemzetiszocialista bázis ideológiai pallérozása területén. A két világháború közötti fajvédő, népi írói és politikai katolicizmus elveit hangoztató Tompó tulajdonképpen hungarista propaganda-felelősként működik. Publicisztikái a Kuruc.info, Hunhir, Szittyakürt oldalain olvashatók.

Az írásnak nem témája az összes militáns, erőszakész szervezet bemutatása. Kizárólag azokra koncentrálok, amelyek működése a hungarista eszmékre hivatkozva zajlik/zajlott. Így maradt ki például a Magyar Gárda, a Betyársereg a Véderő és a Légio Hungária is.

RENDŐRHALÁL

2016. szeptember 24-én Budapesten, a Teréz körút 4. előtt házilag készített robbanószerkezet okozott súlyos, életveszélyes sérülést egy rendőrajárőr két tagjának. A nagy erővel folytatott nyomozással párhuzamosan a Rendőrség ellenőrzés alá vonta a hazai militáns szervezetek aktivistáit is. A házkutatások eredményeként MNA tagoknál éles lőfegyvereket, lőszerket és robbanóanyagot foglaltak le.

Miként azt korábbi elemzésben bemutattam, a „Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda (KR NNI) 2016. október 26-án nyílt nyomozási eljárás részeként házkutatást kezdeményezett Györkös István bonyi ingatlanában. A bűnügyi munka keretében végrehajtott intézkedés feltehetően mellőzte a nemzetbiztonsági aspektusú kockázatelemzést. Az extrémizmus- és terrorelhárítás szakmai szemlélete elengedhetetlennek tartotta volna ugyanis megvizsgálni azt a folyamatot, amelyben Györkös István 1999 óta tartó elszigetelődésen ment át. Mint láttuk, a politikai kapcsolatterhesében még a szélsőbaloldali Magyar Munkáspártig [20] is eljutott egyik fia, ifj. Györkös István személyes szerepvállalása révén. Szervezete tagsága számára mindez már nem volt elfogadható, ezért a többség 2012-ben a „puccsot” végrehajtva egy párhuzamos MNA-t hozott létre. Szintén nem tudták elfogadni egyre nyíltabb oroszpartiságát, amely a propagandától GRU tagokkal tartott közös airsoft kiképzésekig vált ismertté.

Újabb, immár a magánélet, a család szintjére begyűrűző veszteséget jelentett számára, hogy a következő évben elhunyt az egyik fia, Györkös Csaba.

A számára szellemi példát, elitet megjelenítő ultrajobboldal egyik legjelentősebb francia képviselője, Dominique Venner szintén ebben az időszakban öngyilkos lett (a meglegházasságok franciaországi legalizálása, Európa iszlamizációja miatt) a Notre Dame oltáránál, így tiltakozva teátrálisan a tradicionális értékek pusztulása miatt, és elutasítva mindezzel az általuk illegitimnek tekintett modern állammal és annak intézményeivel való bármiféle együttműködést. Györkös értékvesztése így a mozgalmi területtől a szellemi szintig emelkedett rövid idő leforgása alatt.

Az MNA idős vezetője az illegális bevándorlás tömegessé válása idején a „migráns csürhe” [21] elleni fellépést sürgette, viszont ezzel párhuzamosan számára is a fenyegetettség-tudat jelentős erősödését eredményezte, hogy állandóan szembesülhetett az illegális migráció propagált veszélyével. Az idős, militarizmus iránt vonzódó – fegyvermester fia,

Györkös Kolos révén valószínűleg éles lőfegyvert birtokló – kiábrándult, teljesen befelé forduló fanatikus hungarista vezetőt fent ismertetett előzmények után keresték fel a KR NNI munkatársai 2016. október 26-án. (Az eset tragikusan példázza, hogy milyen eltérő kockázat kapcsolódik egy – a rendőrség által rendszeresen eljárás alá vonható – erőszakos bűnelkövetőhöz, illetve egy nemzetbiztonsági kockázatot jelentő, fanatikus, extrém aktivistához. A bonyi tragédia a váratlanság számlájára írt felkészületlenség – és intézkedési anomáliák – eredménye. Mindez szemlélteti a nemzetbiztonsági kockázatra adott bűnügyes válaszlepek korlátait, kudarcát.)

Györkös István az életútja, mozgalmi szerepe és militáns szemlélete alapján joggal kerülhetett a hazai katonai és polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, rendvédelmi szervek látókörébe. Személyének, illetve a hozzá fűződő kockázatok értékelésének korlátait jelenheti azonban, ha annak során kizárólag egy félreértékelt aspektus (például bűnügyi) válik meghatározóvá, miként az történhetett a tragikus eseményt megelőzően. Mivel a tényleges szélsőjobboldalt képviselő, tradicionalitás kizárólagosságát hirdető ultrajobboldal elutasítja a modern állam összes intézményrendszerét, Györkös a szent hit védelmezőjeként fellépő keresztes vitéz, vagy a japán samuráj példáját követve – beszűkült realitásérzékéből fakadva – elképzelhetetlennek tartotta fegyvere átadását... (Az 1960-as években három alkalommal is irodalmi Nobel-díjra jelölt Misima Jukio 1970-ben erőszakos hatalomátvételt kísérelt meg a követőiből létrehozott félkatonai szervezetre – a Pajzs Szövetségre – támaszkodva. Kudarcával szembesülve rituális öngyilkosságot követett el. Misima személye és példája a Györkös által csodált ultrajobboldal fundamentalista szemléletének egyik leg-szemléletesebb megnyilvánulása.)” [1]

Fontosnak tartom azonban megemlíteni, hogy a fogvatartottal 2023-ban készített interjúsorozat során a büntetését töltő Györkös István következetesen tagadta, hogy ő lőtt volna Pálvölgyi Péter rendőr őrnagyra. Ártatlansága szemléltetésére egy könyv is készült, amely bizonyítási elemeket tartalmaz. [22]

9.ábra: A fogvatartott Györkös István (a szerző felvétele)

ÖSSZEFOGLALÁS

A hungarizmus és Szálasi Ferenc személye a hazai nemzetiszocialista, valamint rasszista elkötelezettségű személyek és szervezetek számára a legáltalánosabb hivatkozási lehetőség, azonban az összetett történelmi és ideológiai háttérrel, ellentmondásaival általában nincsenek tisztában jelenkori követői. De, mint látható, nem az eszmei letisztultság, vagy a bázis nagysága határozza meg az aktuális hungarista fenyegetéshez kapcsolódó kockázat mértékét.

A történelmi előzmények áttekintése, megismerése és értelmezése többretegű tapasztalat levonására nyújt lehetőséget. Elsődlegesen az ismeretek bővítése iránt elvárható igényesség kielégítését szolgálhatja, másodsorban azonban a jövő kihívásainak eredményes megválaszolását is támogathatja. Mert bár változnak azok az eszközök és felületek, amelyeken az extrémizmus megnyilvánul, az emberi viselkedés alapvető törvényszerűségei általános érvényűek. A hungarizmus ideológiája mentén megfigyelhető radikalizáció folyamata így egy karizmatikus vezető és már néhány követő esetében is államellenes és terrorcselekmények lehetőségét vetíti előre. A hatáskörrel és illetékességgel bíró rendvédelmi szervek számára a megfelelő jelzőrendszer kialakítása, valamint a keletkezett információk szakszerű elemzése és értékelése jelenthet feladatot a vázolt, nemzetbiztonsági súlyú kockázatok hatékony elhárításában. A társadalom, közvélemény részéről, illetve irányába pedig elengedhetetlen a biztonságátudatosság erősítése.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- [1] Zs. A. Boross, „Györkös István, mint a rendvédelem folyamatos célszemélye,” *Belügyi Szemle*, no. 6, 108–118, 2018.
- [2] Zs. A. Boross, „Humán faktor. Az emberi tényező szerepe az extrémizmus-elhárítás kérdéskörében,” *Nemzetbiztonsági Szemle*, no. 2, pp. 139–159, 2014.
- [5] F. Dávid, „Nemzeti biztonság és nemzetbiztonság a stratégiaalkotásban,” *Nemzetbiztonsági Szemle*, no. 2, pp. 5–22, 2017.
- [6] F. Dávid, „Az új évezred nemzetbiztonsági feladatellátásának súlypontjai,” *Nemzetbiztonsági Szemle*, no. 1, pp. 213–216, 2015.
- [7] F. Dávid, „Biztonságpolitikai hangsúlyok a polgári nemzetbiztonsági szférában 2001 és 2010 között,” *Hadtudomány*, no. 1–2, pp. 62–76, 2013.
- [8] *Köztársaság*, no. 15, p. 33, 1993.
- [10] *Magyartudat*, no. 1, p. 8, 1997.
- [13] Zs. A. Boross, „Extrémizmus – terrorizmus (, avagy a politikai szélsőség útja a terrorcselekményig Magyarországon),” *Terror& Elhárítás*, no. 1, pp. 1–19, 2013.
- [14] www.origo.hu/itthon/19990823arendorseg.html.
- [15] http://www.hetek.hu/belfold/199908/maganyos_farkas_volt_a_parthazak_robbantoja.
- [16] https://index.hu/belfold/2009/06/14/meghalt_ekrem-kemal_gyorgy/:
- [17] <http://www.origo.hu/itthon/20000320nem.html>:
- [18] <http://www.origo.hu/itthon/20010524felfuggesztett.html>:
- [19] <http://www.jogiforum.hu/hirek/1121>:
- [20] http://nol.hu/belfold/20121124-hungaristak_es_kommunistak-1348363.
- [21] Dezső András, Munk Veronika: A „migráns csürhe” ellen szervezkedett a rendőrgyilkos. Link: https://index.hu/belfold/2016/10/26/gyorkos_istvan_portre/

[22] I. Györkös, *Keresztúzben*. Budapest: Világ Magyarsága Kiadó, 2021.

JOGSZABÁLYOK

- [3] Az 1978. évi IV. törvény a (rég) Bűntető Törvénykönyvről (rBtk.) 139. § (2) bekezdés szerinti alkotmányos rend erőszakos megváltoztatására irányuló előkészület büntett 1989. évi XXV. törvény 3. §-ával megállapított szövege
- [4] 1995. évi CXXV. törvény
- [9] Btk. 269. § b) pont szerinti közösség elleni izgatás
- [11] 36/1994. (VI.24.) Alkotmánybírósági határozat
- [12] 30/1992. (05.26.) Alkotmánybírósági határozat